

ZIŅOJUMS

par Eiropas Aģentūras operatīvās sadarbības vadībai pie Eiropas Savienības dalībvalstu ārējām robežām 2015. finanšu gada pārskatiem ar Aģentūras atbildi

(2016/C 449/39)

IEVADS

1. Eiropas Aģentūru operatīvās sadarbības vadībai pie Eiropas Savienības dalībvalstu ārējām robežām (turpmāk tekstā – “Aģentūra”, arī “FRONTEX”), kura atrodas Varšavā, izveidoja ar Padomes Regulu (EK) Nr. 2007/2004⁽¹⁾. Aģentūras uzdevums ir koordinēt dalībvalstu darbības ārējo robežu pārvaldības jomā (atbalsts operatīvai sadarbībai, tehniska un operatīva palīdzība un riska analīze).

2. Galvenie skaitliskie dati par Aģentūru ir sniegti *tabulā* ⁽²⁾.

Tabula

Aģentūras galvenie skaitliskie dati

	2014	2015
Budžets (miljoni EUR)	86,7	143,3
Kopējais darbinieku skaits 31. decembrī ⁽¹⁾	311	309

⁽¹⁾ Ierēdņi, pagaidu darbinieki, līgumdarbinieki un norīkoti valstu eksperti.

Avots: Aģentūras sniegtie dati.

TICAMĪBAS DEKLARĀCIJU PAMATOJOŠĀ INFORMĀCIJA

3. Palātas izmantotā revīzijas pieeja ietver analītiskas revīzijas procedūras, darījumu tiešas pārbaudes un Aģentūras pārraudzības un kontroles sistēmu galveno kontroles mehānismu novērtēšanu. To papildina citu revidentu darbā gūtie pierādījumi un vadības apliecinājumu analīze.

TICAMĪBAS DEKLARĀCIJA

4. Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 287. pantu Palāta revidēja:

a) Aģentūras gada pārskatus, kuri ietver finanšu pārskatus ⁽³⁾ un budžeta izpildes pārskatus ⁽⁴⁾ par 2015. gada 31. decembrī slēgto finanšu gadu; un

b) šiem pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību.

Vadības atbildība

5. Vadība ir atbildīga par Aģentūras gada pārskatu sagatavošanu un patiesu izklāstu, kā arī par pakārtoto darījumu likumību un pareizību ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ OV L 349, 25.11.2004., 1. lpp.

⁽²⁾ Plašāka informācija par Aģentūras kompetenci un darbībām ir pieejama tīmekļa vietnē www.frontex.europa.eu.

⁽³⁾ Finanšu pārskatos ietilpst bilance, finanšu darbības rezultātu pārskats, naudas plūsmas tabula, pārskats par neto aktīvu pārmaiņām un kopsavilkums par svarīgākajām grāmatvedības metodēm, un citi paskaidrojumi.

⁽⁴⁾ Tajos ietilpst budžeta izlietojuma pārskats un budžeta izlietojuma pārskata pielikums.

⁽⁵⁾ Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 1271/2013 (OV L 328, 7.12.2013., 42. lpp.), 39. un 50. pants.

- a) Vadības atbildība saistībā ar Aģentūras gada pārskatiem ietver tādas iekšējās kontroles sistēmas izveidi, ieviešanu un uzturēšanu, kas ļauj sagatavot un patiesi izklāstīt finanšu pārskatus, kuros krāpšanas vai kļūdas dēļ nav sniegtas būtiski nepareizas ziņas; izraudzīties un izmantot piemērotas grāmatvedības metodes, pamatojoties uz grāmatvedības noteikumiem, ko pieņēmis Komisijas grāmatvedis ⁽⁶⁾; veikt konkrētajiem apstākļiem atbilstošas grāmatvedības aplēses. Izpilddirektors apstiprina Aģentūras gada pārskatus pēc tam, kad Aģentūras grāmatvedis tos ir sagatavojis, izmantojot visu pieejamo informāciju, un tiem pievienojis paskaidrojumu, kurā cita starpā ir apliecinājis pamatotu pārliecību par to, ka pārskati visos būtiskajos aspektos sniedz skaidru un patiesu priekšstatu par Aģentūras finanšu stāvokli.
- b) Vadības atbildība saistībā ar pakārtoto darījumu likumību un pareizību un atbilstību pareizas finanšu pārvaldības principam nozīmē izveidot, ieviest un uzturēt efektīvu un lietderīgu iekšējās kontroles sistēmu, ietverot pienācīgu pārraudzību un piemērotus pasākumus pārkāpumu un krāpšanas novēršanai, kā arī, ja vajadzīgs, tiesvedību nepareizi izmaksāto vai izlietoto līdzekļu atgūšanai.

Revidenta atbildība

6. Palātas pienākums ir, pamatojoties uz savu revīziju, Eiropas Parlamentam un Padomei ⁽⁷⁾ sagatavot deklarāciju par gada pārskatu ticamību un tiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību. Palāta veic revīziju saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu federācijas (IFAC) starptautiskajiem revīzijas standartiem un ētikas kodeksiem un INTOSAI starptautiskajiem augstāko revīzijas iestāžu standartiem. Šie standarti uzliek Palātai pienākumu plānot un veikt revīziju tā, lai gūtu pamatotu pārliecību, ka Aģentūras gada pārskatos nav sniegtas būtiski nepareizas ziņas un ka tiem pakārtotie darījumi ir likumīgi un pareizi.

7. Revīzija ietver procedūras, ar kurām iegūst revīzijas pierādījumus par pārskatos minētajām summām un sniegto informāciju un par tiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību. Izraudzītās procedūras ir atkarīgas no revidenta profesionālā sprieduma, kurš balstās uz novērtējumu par risku, ka krāpšanas vai kļūdas dēļ pārskatos ir sniegtas būtiski nepareizas ziņas vai ka saistībā ar pakārtotajiem darījumiem ir būtiski pārkāpts Eiropas Savienības juridiskais regulējums. Novērtējot minēto risku, revidents ņem vērā iekšējās kontroles mehānismus, kuri attiecas uz pārskatu sagatavošanu un patiesu izklāstu, kā arī pārraudzības un kontroles sistēmas, kas ieviestas pakārtoto darījumu likumības un pareizības nodrošināšanai, un pēc tam izstrādā konkrētajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras. Revīzijā novērtē arī izmantoto grāmatvedības metožu piemērotību un aplēšu pamatotību, kā arī pārskatu vispārējo izklāstu. Sagatavojot šo ziņojumu un ticamības deklarāciju, Palāta ņēma vērā neatkarīga ārējā revidenta veikto revīzijas darbu saistībā ar Aģentūras pārskatiem, kā paredzēts ES Finanšu regulas ⁽⁸⁾ 208. panta 4. punktā.

8. Palāta uzskata, ka iegūtie revīzijas pierādījumi ir pietiekami un atbilstoši, lai pamatotu tās ticamības deklarāciju.

Pamatojums atzinumam ar iebildēm par pārskatu ticamību

9. Aģentūra novērtēja par zemu izmaksas, kas bija radušās 2015. gadā, bet par kurām vēl nebija saņemts rēķins 1 723 336 EUR apmērā par pakalpojumu priekšapmaksu saistībā ar jūras uzraudzību. Šis pārāk zems novērtējums ietekmēja uzkrātās izmaksas, un tādēļ bilancē un finanšu darbības rezultātu pārskatā tika sniegta būtiski nepareiza informācija;

Atzinums ar iebildēm par pārskatu ticamību

10. Palāta uzskata, ka, izņemot ietekmi, ko rada jautājums, kurš aprakstīts atzinumu ar iebildēm pamatojošajā punktā, Aģentūras gada pārskati visos būtiskajos aspektos patiesi atspoguļo tās finanšu stāvokli 2015. gada 31. decembrī, kā arī darbības rezultātus un naudas plūsmas minētajā datumā noslēgtajā gadā, kā to nosaka Aģentūras finanšu noteikumi un Komisijas grāmatveža pieņemtie grāmatvedības noteikumi.

⁽⁶⁾ Komisijas grāmatveža pieņemtie grāmatvedības noteikumi balstās uz Starptautiskās Grāmatvežu federācijas pieņemtajiem starptautiskajiem publiskā sektora grāmatvedības standartiem (IPSAS) vai, ja nepieciešams, uz Starptautisko grāmatvedības standartu padomes izdotajiem starptautiskajiem grāmatvedības standartiem (IAS)/starptautiskajiem finanšu pārskatu sagatavošanas standartiem (IFRS).

⁽⁷⁾ Deleģētā regula (ES) Nr. 1271/2013, 107. pants.

⁽⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) Nr. 966/2012 (OV L 298, 26.10.2012., 1. lpp.).

Atzinums par pārskatiem pakārtoto darījumu likumību un pareizību

11. Palāta uzskata, ka 2015. gada 31. decembrī slēgtā gada pārskatiem pakārtotie darījumi visos būtiskajos aspektos ir likumīgi un pareizi.

12. Turpmākie komentāri nav pretrunā Palātas sniegtajiem atzinumiem.

KOMENTĀRI PAR DARĪJUMU LIKUMĪBU UN PAREIZĪBU

13. *Ex post* revīzijā Islandē, ko Aģentūra veica 2015. gada oktobrī, atklājās nepareizi maksājumi 1,4 miljonu EUR apmērā saistībā ar amortizācijas aprēķināšanu kādam kuģim, kas 2011.–2015. gadā bija piedalījies septiņās kopīgās operācijās. Islandes krasta apsardze bija pieprasījusi atļūdzināt šā kuģa amortizācijas izdevumus, kaut arī tam pieļaujama lietderīgās izmantošanas laiks, kas noteikts Aģentūras pamatnostādņēs, jau bija pārsniegts. Kaut arī Aģentūrai ir tiesības atgūt pēdējos piecos gados veiktos nepareizos maksājumus, tā paziņoja, ka atgūs tikai kopš 2015. gada janvāra veiktos maksājumus, kas ir 0,6 miljoni EUR.

14. Laikposmam no 2014. līdz 2020. gadam ir izveidots Iekšējās drošības fonds (IDF). To veido divi instrumenti – “IDF robežas un vīzas” un “IDF policija”, no kuriem ir pieejami attiecīgi 2,8 miljardi EUR un 1 miljards EUR pasākumu finansēšanai. Komisija no instrumenta “IDF robežas un vīzas” atlīdzina dalībvalstīm tādas iepirkumus kā transportlīdzekļi vai kuģi, kā arī tādas kārtējās izmaksas kā degviela vai apkope. Aģentūra arī atlīdzina šādas izmaksas kopīgo operāciju dalībniekiem. Tādējādi nav novērsts dubulta finansējuma risks⁽⁹⁾.

KOMENTĀRI PAR BUDŽETA PĀRVALDĪBU

15. Apropriācijām, par kurām bija uzņemtas saistības un kuras tika pārnestas uz nākamo gadu, pārnesumu līmenis bija augsts II sadaļā “Administratīvie izdevumi”, proti, 3,2 miljoni EUR jeb 38 % (2014. gadā – 4,5 miljoni EUR jeb 36 %) un III sadaļā “Pamatdarbības izdevumi”, kur attiecīgā summa bija 40,2 miljoni EUR jeb 35 % (2014. gadā – 28,4 miljoni EUR jeb 44 %). II sadaļā galvenais augstā pārnesumu līmeņa iemesls bija IT līgumi, kuru izpilde turpinās pēc gada beigām, bet III sadaļā tas saistīts ar Aģentūras darbību daudzgadu raksturu.

CITI KOMENTĀRI

16. Valstis, kas piedalās robežu operācijās, izmaksas deklarē, pamatojoties uz izmaksu deklarācijas veidlapām, kur norāda “fiksētās izmaksas” (amortizācija un apkope), “mainīgās izmaksas” (galvenokārt degviela) un “komandējuma izdevumus” (galvenokārt atalgojums un citi apkalpes izdevumi). Izmaksas deklarē pēc to faktiskajām vērtībām un atbilstoši valsts standartiem, un tā rezultātā piedalījušās valstis izmanto dažādas pieejas, kuras visām iesaistītajām pusēm rada īpaši apgrūtināto sistēmu. Īpašajā ziņojumā Nr. 12/2016 Palāta iesaka aģentūrām pēc iespējas izmantot vienkāršotus izmaksu modeļus⁽¹⁰⁾, lai izvairītos no šādām neefektīvām darbībām.

IEPRIEKŠĒJOS GADOS FORMULĒTO KOMENTĀRU PĒCPĀRBAUDE

17. Pārskats par koriģējošiem pasākumiem, kas veikti saistībā ar Palātas komentāriem, kuri formulēti iepriekšējos gados, ir izklāstīts *Pielikumā*.

Šo ziņojumu 2016. gada 4. oktobra sēdē Luksemburgā pieņēma IV apakšpalāta, kuru vada Revīzijas palātas loceklis *Baudilio TOMÉ MUGURUZA*.

Revīzijas palātas vārdā –

priekšsēdētājs

Klaus-Heiner LEHNE

⁽⁹⁾ Palāta norādīja uz šo risku Īpašā ziņojuma Nr. 15/2014 “Ārējo robežu fonds ir veicinājis finansiālo solidaritāti, bet jāuzlabo rezultātu mērīšana un jāpanāk lielāka ES pievienotā vērtība” 39. punktā un 4. ieteikumā.

⁽¹⁰⁾ Palātas Īpašais ziņojums Nr. 12/2016 “Aģentūru dotāciju izlietojums: ne vienmēr atbilstīgs vai uzskatāmi efektīvs”, 1. ieteikums.

PIELIKUMS

Iepriekšējos gados formulēto komentāru pēcpārbaude

Gads	Palātas komentārs	Koriģējošā pasākuma statuss (ieviests/ieviešana ir sākta/ieviešana nav sākta/neattiecas)
2012	Darbā pieņemšanas procedūrās Palāta konstatēja nopietnus trūkumus, kas ietekmē pārredzamību un vienlīdzīgu attieksmi pret kandidātiem: rakstisko pārbaudījumu un interviju jautājumi tika sagatavoti pēc tam, kad atlases komisija bija pieteikumus izskatījusi; nebija noteikts minimālais punktu skaits, kāds jāiegūst, lai kandidātus aicinātu uz rakstiskajiem pārbaudījumiem un intervijām un lai tos iekļautu piemērotāko kandidātu sarakstā; atlases komisija nedokumentēja visas savas sanāksmes un lēmumus.	Ieviešana ir sākta
2013	Gada beigās bija grūti saskaņot piegādātāju paziņojumus. Piegādātāju kontu atlikumi ir jāuzrauga regulārāk, un atšķirības jāanalizē laikus.	Ieviešana ir sākta
2013	Aģentūra darbojas kopš 2005. gada un līdz šim attiecības ar mītnes dalībvalsti ir kārtojusi korespondences un cita veida apmaiņas formā. Taču Aģentūra nav noslēgusi visaptverošu mītnes nolīgumu ar dalībvalsti. Tāds nolīgums vēl vairāk uzlabotu pārredzamību attiecībā uz nosacījumiem, ar kuriem saskaņā strādā Aģentūra un tās darbinieki.	Ieviešana ir sākta
2014	Tika konstatēti nozīmīgi uzlabojumi gan <i>ex ante</i> , gan <i>ex post</i> pārbaudēs par izdevumiem, kurus pieprasījušas atmaksāt valstis, kas iesaistītas sadarbībā dotāciju nolīgumu ietvaros. Tomēr dokumenti, kurus sadarbības valstis pievieno atlīdzināšanai iesniegto izdevumu pamatošanai, ne vienmēr ir pietiekami. Turklāt netika prasīti revīzijas apliecinājumi, kaut arī ES Finanšu regulas piemērošanas noteikumos tas ieteikts attiecībā uz dotācijām, kuru summa pārsniedz zināmu robežvērtību ⁽¹⁾ . Revīzijas apliecinājumi sniegtu papildu pārliecību par dotāciju darījumu likumību un pareizību.	Ieviešana ir sākta
2014	To apropriāciju līmenis, par kurām uzņemtas saistības un kuras pārnestas uz nākamo gadu, bija augsts II sadaļā "Administratīvie izdevumi" – 4,5 miljoni EUR jeb 36 % (2013. gadā šis rādītājs bija 2,4 miljoni EUR jeb 27 %) un III sadaļā "Pamatdarbības izdevumi", kur attiecīgā summa bija 28,4 miljoni EUR jeb 44 % (2013. gadā: 29,2 miljoni EUR jeb 47 %). II sadaļā galvenais iemesls ir iepirkumi gada beigās saistībā ar pārceļšanos uz Aģentūras jauno ēku 2014. gada decembrī. III sadaļā augsti pārnesumi galvenokārt radās Aģentūras darbības daudzgadu rakstura dēļ un tāpēc, ka 2014. gada oktobrī tika apstiprināts papildu 4,2 miljonu EUR liels budžets.	Neattiecas
2014	Augsts un pastāvīgi pieaugošs dotāciju nolīgumu skaits un ar tiem saistīto izdevumu apmērs, kas FRONTEX ir jāpārbauda un jāatlīdzina, rosina jautājumu par to, vai nevarētu izmantot lietderīgākus un izmaksu ziņā efektīvākus alternatīvus finansēšanas mehānismus.	Ieviešana nav sākta ⁽²⁾

Gads	Palātas komentārs	Koriģējošā pasākuma statuss (ieviests/ieviešana ir sākta/ieviešana nav sākta/neattiecas)
2014	Ir jāpilnveido aprēķins iemaksām no Šengenas asociētajām valstīm (Šveice, Lihtenšteina, Islande un Norvēģija), lai labāk atspoguļotu attiecīgās tiesību normas ⁽³⁾ . Piemēram, aprēķinam jābūt balstītam uz galīgo, nevis uz budžetā paredzēto ikgadējo subsīdiju, ko saņem no Komisijas.	Ieviešana ir sākta
2014	Apvienotās Karalistes un Īrijas (tās nav Šengenas valstis) iemaksas Aģentūras budžetā daudzus gadus ir saglabājušas stabilas, kaut arī ir ievērojami paplašinājies to darbību loks, kurās šīs valstis ir iesaistītas. Tādējādi jau sen bija laiks pārskatīt šo valstu iemaksas.	Ieviests

⁽¹⁾ Komisijas Deleģētā regula (ES) Nr. 1268/2012 (OV L 362, 31.12.2012., 1. lpp.).

⁽²⁾ Padomes Regulas (EK) Nr. 2007/2004 (OV L 349, 25.11.2004., 1. lpp.) 3. panta 4. punkts atļauj Aģentūrai līdzfinansēt kopīgas operācijas tikai ar dotācijām.

⁽³⁾ Nolīgums starp Eiropas Kopienu, no vienas puses, un Šveices Konfederāciju un Lihtenšteinas Firstisti, no otras puses, par aspektiem minēto valstu dalībai Eiropas Aģentūrā operatīvās sadarbības vadībai pie Eiropas Savienības dalībvalstu ārējām robežām (OV L 243, 16.9.2010., 4. lpp.); Vienošanās starp Eiropas Kopienu un Islandes Republiku un Norvēģijas Karalisti par aspektiem šo valstu dalībai Eiropas Aģentūrā operatīvās sadarbības vadībai pie Eiropas Savienības dalībvalstu ārējām robežām (OV L 188, 20.7.2007., 19. lpp.).

AĢENTŪRAS ATBILDE

9. Aģentūra turpinās uzlabot savu procedūru uzkrājamo izmaksu aplēsei.

13. *Frontex* finanšu regulas īstenošanas noteikumos ir paredzēts, ka kredītrīkotājs var atteikties no noteiktas summas atgūšanas, ja atgūšana neatbilst proporcionalitātes principam. Atbilstoši šim principam un pēc ārēja juridiska ieteikuma saņemšanas kredītrīkotājs ir paziņojis par 0,6 miljonu EUR atgūšanu. Atgūšana attiecas uz subsīdijām, kas piešķirtas kopš 2014. gada. Viņš ir arī paziņojis, ka šā iemesla dēļ netiks atmaksāti 0,2 miljoni EUR 2016. gadā.

14. Sadarbībā ar Migrācijas un iekšlietu ĢD 2016. gadā ieviestie mazināšanas pasākumi līdz šim nozīmē piekļuvi Iekšējā drošības fonda datubāzei, kur ir pieejami visi plāni un saņēmēju ziņojumi. Migrācijas un iekšlietu ĢD nolūks ir arī aicināt *Frontex* uz Patvēruma, migrācijas un integrācijas fonda un Iekšējās drošības fonda komiteju 2016. gada rudenī sniegt ieskatu situācijā no savas perspektīvas un apspriesties ar dalībvalstīm.

15. *Frontex* piekrīt Palātas paskaidrojumiem par pārnenumu summām. Aģentūra centīsies samazināt pārnenumu summu, labāk respektējot proporcionalitātes principu.

16. Pašreizējās izmaksu atlīdzināšanas sistēmas mērķis ir nodrošināt vienlīdzīgu attieksmi pret saņēmējiem, jo tās pašas cenu kategorijas var tikt finansētas katram no tiem.

Tomēr Aģentūra piekrīt Palātai, ka izmaksu atlīdzināšana, pamatojoties uz reālām vērtībām, ir apgrūtināša un vienību izmaksu ieviešana ir dzīvotspējīga opcija, pie kuras Aģentūra pieturēsies. Turklāt ar priekšlikumu Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūrai varētu tikt atcelts pienākums izmantot subsīdijas, tādējādi bruģējot Aģentūrai ceļu jaunu finansēšanas mehānismu izmantošanai bez subsīdijām.